

معرفی نسخه خطی منظومه نجومی ارجوزه صورالکواکب

نویسنده: ابوعلی بن عبدالرحمن صوفی رازی (م ۴۴۹ق)
به کوشش: یوسف بیگ باباپور
مسعود غلامیه

عبدالرحمن صوفی رازی و کتاب صورالکواکب

در چهاردهم محرم سنه ۲۹۱ هـ.ق (۱۷ آبان ۲۸۲ شمسی / هشتم نوامبر ۹۰۴ میلادی) در شهر ری کودکی متولد شد که بعدها یکی از بزرگ‌ترین دانشمندان علم نجوم شد. نام این کودک را عبدالرحمن گذاشتند و بعدها کنیه «ابوالحسین» یافت. پدرش مردی وارسته و درویشی بود که در جرگه صوفیان شهر ری زندگی می‌کرد. از نشو و نماهای دوران کودکی و ایام صباوت و جوانی او، اطلاع دقیقی در دست نداریم، جز آنکه زمانی که نام اولین استادش را ذکر می‌کند، سال ۳۳۵ هجری و زمانی است که برای اولین بار جهت تحقیق در یک مسئله نجومی بار سفر بست و در ۴۴ سالگی (۳۳۵ هـ.ق.) به دینور رفت، و دو سال بعد در اصفهان رحل اقامت افکند (۳۳۷ هـ.ق.) و زمانی که عضالدوله دیلمی در سال ۳۳۸ هـ.ق. به حکومت فارس رسید، او را به دربار خود خواند، زیرا عضالدوله حکمران دانشمند آل بویه، خود نیز علاقه‌مند به فراگرفتن دانش ریاضی و نجوم بود و عبدالرحمن را به استادی‌اش برگزید. در اینجا بود که بارقه نبوغ، استعداد، هوش و ذکاوت او درخشیدن گرفت و در اندک زمانی، دانشمندان عصر را متوجه کارهای خود کرد. در همین زمان بود که او دانش نجوم و اخترشناسی واقعی را که خالی از خرافات و اوهام بود، به عضالدوله می‌آموخت و مقام استادی‌اش به جایی رسید که عضالدوله دیلمی از او به عنوان یکی از سه استاد برتر خود نام می‌برد، چنان که «قفطی» (ص ۳۱۵) می‌گوید: ... عضالدوله همواره گفتی: هر وقت

مردم به علم و معلّم افتخار نمایند، من می‌گویم: معلّم من در نحو «ابوعلی فارسی» است و معلّم من در زیج «ابن الاعلم»، و معلّم من در معرفت کواکب ثابته و امکانه و مسیر ایشان، «صوفی» ... او کتاب بی‌نظیر و اعجاب برانگیزش را که بیشتر به یک معجزه شبیه است و هنوز مایه تحیّر دانشمندان جهان است، در همان سال‌های اوّل اقامت در شیراز شروع به تحریر و تدوین کرد. این کتاب به نام «صور الکوکب» معروف است و البته نام‌های دیگری نیز دارد که ذکر خواهیم نمود. هنوز دانش غرب متحیّر است که چگونه عبدالرحمن صوفی رازی بدون داشتن تلسکوپ، سحابی‌ها را کشف کرد و ستارگان مزدوج را شناخت و اصلاحی بر نظریه بطلمیوس گذاشت و محاسباتی بسیار دقیق و مشخص انجام داد که با آخرین تحقیقات جهان امروز که با جدیدترین وسایل صورت می‌گیرد، برابری می‌کند. شک نیست که کتاب صوفی به یک نیاز مهم علمی پاسخ داد و اخترشناسان عرب یا غربی، نسل بعد النسل، آن را به نحو احسن به کار بردند.

کتاب صور الکوکب صوفی، اولین بار در سال ۶۴۷ هـ.ق. توسط خواجه نصیرالدین طوسی از زبان عربی به زبان فارسی ترجمه شد. سپس یک ترجمه فارسی دیگر نیز از صور الکوکب توسط لطف‌اله بنی احمد نادر معمار لاهوری که در سال ۱۰۹۲ هجری به انجام رسیده است، کشف گردید. ترجمه دیگری که توسط حسن بن سعد قائینی در سال ۱۰۴۲ هجری انجام گرفته است، نیز موجود است.

اما اولین و صحیح‌ترین و مهم‌ترین ترجمه آن که در سال ۶۴۷ هجری قمری (۱۲۵۰ میلادی) به انجام رسیده، همان است که توسط خواجه‌نصیر صورت گرفته و در کتابخانه ایاصوفیه تحت شماره ۲۵۹۵ موجود است. آلفونسو پادشاه محقق و دانشمند کاستیل (۱۲۵۲-۱۲۸۴ میلادی) به ترجمه کتاب عبدالرحمن همت گماشت و دستور داد (یهودا بن موسی شموئیل لاوی) و (یوحنا مسینائی) و (یوحنا کریمونیائی) با حفظ اصالت در ترجمه کتاب صور الکوکب به زبان اسپانیولی اقدام کنند؛ و از این تاریخ بود که کلمه (الصوفی) به «Azofi» تغییر یافته، در محافل علمی اروپا رخنه کرد.

عبدالرحمن در شهرهای بصره، بغداد و شیراز رصدهایی انجام داد و حتی در بعضی کتب نوشته شده که در جنوب ایران مدتی به محاسبات نجومی مشغول بوده است. ابوریحان بیرونی در کتاب *تحدیدالنهائات الاماکن* نوشته است که رصد میل دایرة البروج به امر عضدالدوله در شیراز انجام گرفت و وسیله‌ای که با آن کار می‌کرد، دستگاهی بود که قطر داخلی‌اش دو ذراع و نیم بوده است.

اعضای هیئتی که تحت نظر عبدالرحمن، مسئول این تحقیق علمی، مشغول کار بودند، عبارت بودند از: «ابوسهل کوهی»، «احمد سجزی» و «نظیف بن یمن» که در سال ۳۵۹ (برابر با سال ۹۷۰ میلادی) چنین تحقیق علمی را انجام دادند.

آثار عبدالرحمان:

غیر از آنچه ذکر شد، کتاب‌های دیگری از عبدالرحمن باقی مانده است که عبارتند از:
۱- رساله فی العمل اسطرلاب: یک نسخه خطی از آن به شماره ۲۶۴۲ در کتابخانه ایاصوفیه موجود است.

معرفی نسخه خطی منظومه نجومی ارجوزه صورالکواکب/ مسعود غلامیه- یوسف بیگ باباپور

- ۲- کتاب فی‌العمل بالاسطرلاب: دارای ۴۲ فصل که یک نسخه از آن در کتابخانه توپقاپو سرای استانبول به شماره ۳۵۰۹/۱ نگهداری می‌شود.
- ۳- کتاب الاسطرلاب: در ۴۶ فصل که نام این کتاب در فهرست فارسی^۱ و در فهرست دانشگاه^۲ ذکر شده است.
- ۴- کتاب العمل بالکره الفلکیه: در ۱۵۷ فصل نوشته و یک نسخه خطی از آن در کتابخانه توپقاپوسرای استانبول به شماره ۳۵۰۵/۱ موجود است.
- ۵- کتاب المدخل الی علم النجوم و احکامه: در ۶۴ فصل نوشته شده که قسمتی از آن که نسخه خطی بی است در کتابخانه استانبول و قسمتی دیگر در کتابخانه پاریس است.
- ۶- تذکره مطارع الشعاعات: در تاریخ الحکماء (ترجمه فارسی در صفحه ۳۲۵) نامی از آن برده شده، اما متأسفانه این کتاب مفقود شده است.
- ۷- کتاب مطرح الشعاع: بیرونی در کتاب قانون مسعودی^۳ از آن نام می‌برد؛ این کتاب هم مفقود شده است.

شرح جزئیاتی از مباحث صورالکواکب:

- ۱- بررسی تعداد ۳۳۳ ستاره داخل و ۲۹ ستاره خارج از محدوده صورت‌های فلکی شمالی.
- ۲- بررسی تعداد ۲۸ ستاره داخل و ۶۱ ستاره خارج از صورت فلکی منطقه البروج.
- ۳- ۲۹۷ ستاره داخل و ۱۹ ستاره خارج از صورت فلکی جنوبی تا مدار ستارگان سهیل و آخرالنهر و مثلث جنوبی را رصد و محاسبه و مشخصات دقیق آنها را به درجه و دقیقه و ثانیه معلوم کرده است، جمع کل ستارگانی که به دقت محاسبه و بررسی شده ۱۰۲۷ عدد است که شامل ۱۵ ستاره قدر اول، ۳۴ کوکب قدر دوم، ۲۰۶ اختر قدر سوم، ۴۲۸ ستاره قدر چهارم، ۲۵۸ ستاره قدر پنجم و ۸۶ ستاره قدر ششم است.
- ۴- برای هر صورت فلکی جدولی ترسیم کرده و سپس در جدول هر صورت فلکی شماره ردیف ستارگان را به صورت حروف ابجد شروع کرده و در خانه دوم جدول نامهای کواکب و مشخصات محل آنها را شرح داده است.
- ۵- عبدالرحمن با توجه به (قدر) و نورانیت کم و زیاد ستارگان حرکات خاص آنها را که امروزه «Propet Motion» نامیده می‌شود، محاسبه کرده است. محاسباتی که صوفی در مورد تغییر رنگ بعضی از ستارگان مانند ستاره «الغول» انجام داد، بسیار جالب است و به همین دلیل کتاب او نظر محافل علمی دنیا را به خود جلب کرد و این تحقیقات را به نام «Long period variable Nebulae» (ستارگان با نورانیت متغیر

۱. منزوی، احمد، فهرست نسخه‌های خطی فارسی، ج ۱، تهران، مؤسسه فرهنگی منطقه‌ای، ۱۳۴۸، ص ۳۲۹.

۲. دانش پژوه، محمدتقی، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ج ۳، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۳۰، ص ۸۲۹.

۳. ابوریحان بیرونی، القانون المسعودی، ج ۳، حیدرآباد، دائرةالمعارف العثمانیه، ۱۳۷۳-۱۳۷۵ق/ ۱۹۵۴-۱۹۵۶م، ص ۱۳۸۸.

دراز مدت در برابر ستارگان متغیر کوتاه مدت یا قبقاوسی) خواندند.

۶- عبدالرحمن به محاسبه زمان طولانی (سحابی‌های متغیر) پرداخته و تحقیق کاملی در سحابی «امره المسلسله» (زن به زنجیر بسته) انجام داد که هیچ دانشمندی نمی‌داند در جایی که گالیله با دوربین نجومی‌اش نتوانست چنین مطالعاتی را انجام دهد، عبدالرحمن چگونه آن را کشف کرده است.

۷- قدر ستارگان: ستاره‌شناسان قدیم نورافشانی ستارگان را به شش طبقه تقسیم کرده بودند. هپیارک، دانشمند یونانی که در «رودس» در دویست سال قبل از میلاد زندگی می‌کرد، بیست ستاره درخشان را قدر اول نامید و سپس پنجاه ستاره کم‌نورتر را قدر دوم و ستارگان دیگر را به همین ترتیب تا قدر ششم تقسیم کرد که تا اواسط قرن نوزدهم میلادی این سیستم‌بندی علمی قدر ستارگان از زمان فخر از سال ۱۸۵۹ انجام پذیرفت و بر اساس این تقسیم‌بندی که با دستگاه‌های نورسنج انجام گرفته، مشاهده شد که ستاره قدر اول ۲/۵۱۲ برابر نورش از قدر دوم بیشتر است و ستاره قدر سوم ۲/۵۱۲ برابر قدرت نورافشانی‌اش از قدر دوم کمتر است و به همین ترتیب تا قدر ششم که با چشم غیرمسلح دیده می‌شوند.

نگاهی به نسخ خطی برخی ترجمه‌های فارسی از صورالکواکب

۱- ترجمه صورالکواکب (صور السمائیه): خواجه نصیرالدین طوسی (م. ۶۷۲ هـ.ق.): در روز دوشنبه ۲۵ ذی‌قعدة ۶۴۷ هجری به انجام رسانده. نسخه‌ها:

* استانبول، ایاصوفیا، شماره ۹۵۲۵، به قلم خواجه نصیر، مکتوب ۲۵ ذی‌قعدة ۶۴۷ هجری، با امضای الغ بیک فرزند شاهرخ و تملک سلطان احمد جلایر، با ۶۹ شکل زیبا، ۱۳۴ برگ. نسخه بسیار نفیس و بالارزشی است.

* آستان قدس رضوی، شماره ۲۳ (ریاضی)، نستعلیق ۱۰۶۳ هجری، به دو واسطه از نسخه خط نگارنده گرفته شده است، ۱۳۴ برگ.^۱

* کتابخانه مجلس، شماره ۱۹۶، نستعلیق ۱۰۸۶ هجری، با ۸۴ شکل و جدول، در ۲۱۳ برگ.^۲

* کتابخانه ملک، شماره ۳۳۵۹، شکسته نستعلیق هاشم منجم، ۱۲۷۹ هجری در مشهد، در ۱۳۴ برگ.

۲- ترجمه صورالکواکب از حسن فرزند سعدقائینی؛ برای ابوالفتح منوچهرخان، به سال ۱۰۴۱ هجری ساخته است. نسخه‌ها:

* قاهره، دارالکتب، شماره ۹ م. میقات فارسی، نسخ عبدالله فرزند محمد شریف عبدالرب سمنانی، در

۱۰۴۳ هجری، در ۱۳۶ برگ.^۳

۱. اوکنائی، ناصر، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه آستان قدس رضوی، ج ۳، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۰۵، ص ۳۰۶.

۲. فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس، ج ۲، ص ۱۰۷.

۳. فهرس مخطوطات دارالکتب، ج ۱، قاهره، دارالکتب القومية، الهيئة المصرية العامة للكتاب، ۱۹۸۷-۱۹۹۲ م، ص ۸۷.

معرفی نسخه خطی منظومه نجومی ارجوزه صور الكواكب / مسعود غلامیه - یوسف بیگ باباپور

- * مشهد، عبدالحمید مولوی، نسخ علی فرزند فتاح حسینی الهوت فهات، ۱۰۷۵ هجری، با تصاویر نجومی.^۱
- * فهرست بلوشه، صفحه ۷۷۳، ملتوب ۱۰۴۱ هجری.^۲
- ۳- ترجمه صور الكواكب: از لطف الله مهندس فرزند استاد احمد معمار لاهوری، از خاندان معماران سبک مغولی هند که «سحر حلال» خود را به سال ۱۰۷۰ هجری نگاشته است. نسخه‌ها:
- * برلین، شماره (۳) ۳۳۲، تاریخ یاد نشده، در ۷۹ برگ. میکروفیلم آن در دانشگاه تهران به شماره ۱۱۸۶ موجود است.^۳
- ۴- ترجمه صور الكواكب: مترجم ناشناس. نسخه‌ها:
- * پاریس، شماره S.P.۱۵۵۱ (فهرست بلوشه، صفحه ۷۷۳)، نسخ و نستعلیق، تاریخ یاد نشده، در ۴۶ برگ، گویا گزیده‌ای است از آن. میکروفیلم آن در دانشگاه تهران به شماره ۱۳۱۶ موجود است.^۴
- و چندین نسخه دیگر که در فهرس مذکور و مسطور است.^۵

ارجوزه صور الكواكب

منظومه ارجوزه، توسط پسر عبدالرحمن صوفی رازی، یعنی ابوعلی بن عبدالرحمن صوفی رازی (متوفی ۴۴۹ هـ.ق. / ۴۳۶ ش / ۱۰۵۷ م.) از روی کتاب پدر، صور الكواكب، به رشته نظم کشیده شده است. وی در آغاز کتاب در بیت دوم به نام خود اشاره می‌کند و با عنوان «ابی علی نجل (پسر) ابی حسین الصوفی» از خود یاد می‌کند؛ سپس در بیت سوم و چهارم، عنوان شاه مهدی الیه کتاب را می‌نویسد و از او با عنوان «شاهنشاه» یاد کرده که مراد از وی، همان عضدالدوله دیلمی است؛ مراد از «فخر دین الله»، برادر عضدالدوله، فخرالدوله دیلمی است که حامی مؤلف و پدر شریفش، عبدالرحمن صوفی رازی است. ابیاتی از آغاز نسخه:

بسم الله العادل الموحد	باعث خیر خلقه محمد
هذا مقال لابی علی	نجل ابی حسین الصوفی
فی صفة النجوم و الافلاک	انشأه لملك الاملاک

۱. نسخه‌ها، ج ۵، ص ۱۶.
۲. دانش پژوه، محمدتقی و علینقی منزوی، فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه سیهسالار، ج ۵، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۱۳، ص ۲۹۲.
۳. دانش پژوه، محمدتقی، فهرست میکروفیلم‌های کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ج ۱، تهران، دانشگاه تهران، ص ۵۰.
۴. فهرست میکروفیلم‌ها، ص ۵۰.
۵. ر. ک: منزوی، احمد، فهرست نسخه‌های خطی فارسی، ج ۱، ص ۲۵۹-۲۶۰ و همو، فهرستواره کتابهای فارسی، ج ۴، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۷۸، ص ۲۸۵۴-۲۸۵۵؛ صوفی رازی، عبدالرحمن، ابرمردان تاریخ علوم، ج ۱، سرفراز غزنی، تهران، سازمان پژوهشهای علمی و ترجمه صور الكواكب، ترجمه از خواجه نصیر الدین طوسی، تهران، نشر بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۰، مقدمه.

ملک الامه شاهنشاه	اخی المعالی فخر دین الله
ملکه الله الزمان کله	و لا ازال ملکه و ظلّه
یا سائلی عن فلک الکواکب	و الانجم اللوامع السوارب
ساکت عنه غیر ذی جمیل به	مضیف آداب الی منصبه
فهاک نعت الفلک العظیم	و ذکر ما فیه من النجوم...»

این قصیده شیوای فلکیه با تحمیدیه‌ای بسیار نغز و فصیح به انجام می‌رسد:

«انقضت صورالکواکب»

فهذه الکواکب اللواتی	نجدها فی کتب الرواه
مسطوره اسمائها معروفه	مأخوذه عن علماء الکوفه
و بعضها عن علماء الشام	و من سواهم من ذوی الافهام
و فی السماء غیرهن انجم	ما سمعت القابهن عنهم
قد لقبتها العلماء الاغلاطا	و اسقطتها جمله اسقاطا
و انما سمین بالمحسوله	یعنونها متروکه من دوله
یذکرهن شیخنا فی کتبه	فلینتجمها من غدت من اربه

نخرت قصیده الفلکیه

و لله الحمد و صلی الله علی سیدنا محمد النبی و آله و سلّم و حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر».

از این اجوزه، نسخه‌هایی در کتابخانه‌های مختلف وجود دارد که از قراین موجود، قدیمی‌ترین آنها در موزه رضا عباسی، به احتمال مربوط به سده چهارم یا پنجم، نگهداری می‌شود. در این نسخه، تصویری از عضدالدوله دیلمی و عبدالرحمن صوفی در حین تعلیم و تعلّم دیده می‌شود.

ارجوزه دارای ۴۴ مجلس است و در آن ۴۲ صورت فلکی ترسیم شده است. تاریخ دقیق تألیف این منظومه نامعلوم است. در باب تاریخ دقیق تألیف ارجوزه می‌توان گفت که با توجه به تاریخ وفات ابن صوفی و ذکر نام شاهنشاه که لقب عضدالدوله دیلمی است و ذکر نام فخرالدوله، زمان سروده شدن آن احتمالاً در زمان حیات این دو بوده است. تاریخ وفات عضدالدوله دیلمی ۳۷۲ هـ.ق. و زمان وفات فخرالدوله ۳۸۷ هـ.ق. و زمان به سلطنت رسیدن عضدالدوله، ۳۶۶ هـ.ق. بوده است. پس می‌توان نتیجه گرفت که زمان سرایش این منظومه، بین سالهای ۳۶۶ - ۳۷۲ هـ.ق. می‌باشد.

نسخه‌ای که در اینجا معرفی می‌شود، نسخه خطی شماره ۱۹۸ متعلق به کتابخانه مجلس شورای اسلامی است. این نسخه در ۴۲ برگ به ابعاد ۲۵×۳۴ است. در انجامه نسخه آمده: «حسب الامر عزیز

فجر التندب

<p>وإذا أذنت السماء فكون من صوت الأذن بالروح والروح في وقت ذلك ثم تدرك في قولها فبينت الأذن على البرق في كل سنة من شهر فجملة الأذن للبدن في كل سنة من شهر</p>	<p>وإذا أذنت فكون من صوت الأذن بالروح والروح في وقت ذلك ثم تدرك في قولها فبينت الأذن على البرق في كل سنة من شهر فجملة الأذن للبدن في كل سنة من شهر</p>
--	---

فجر التندب

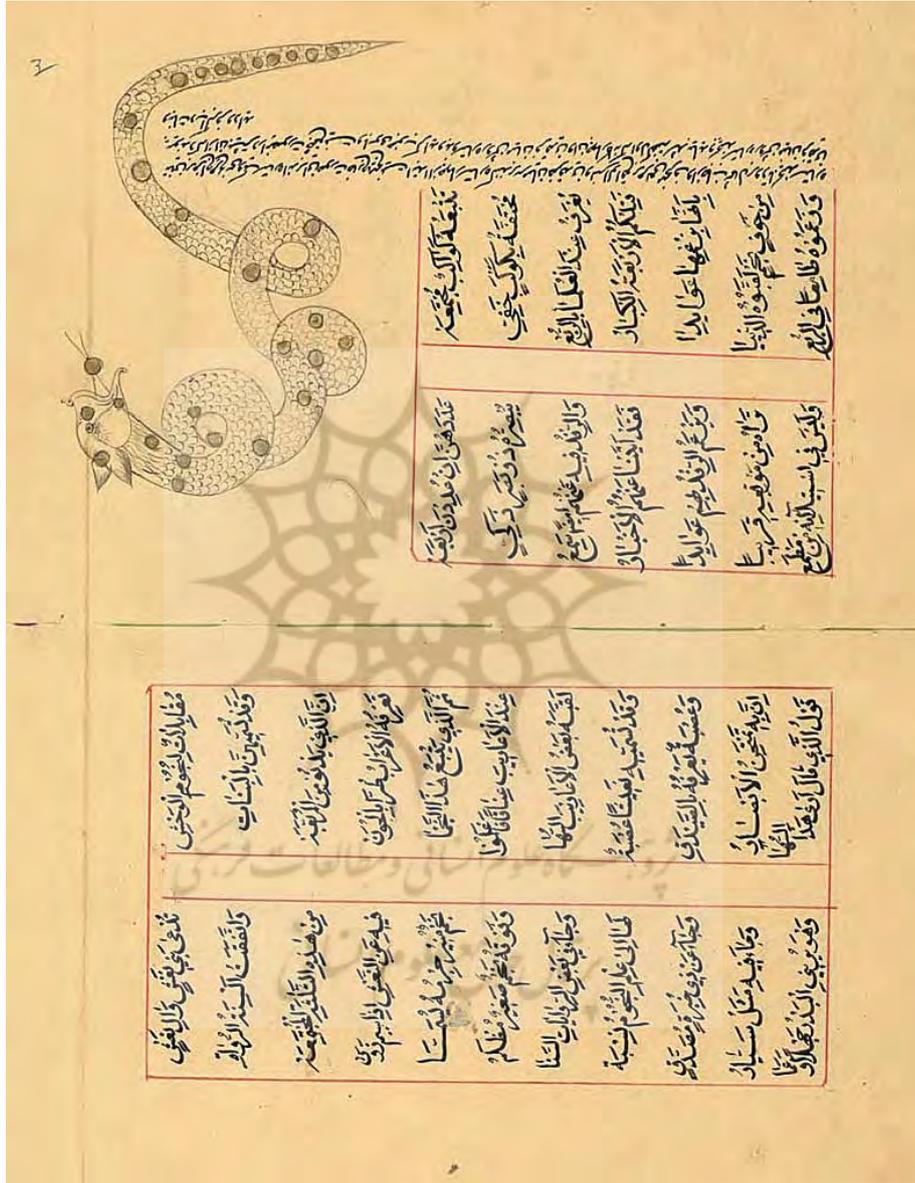

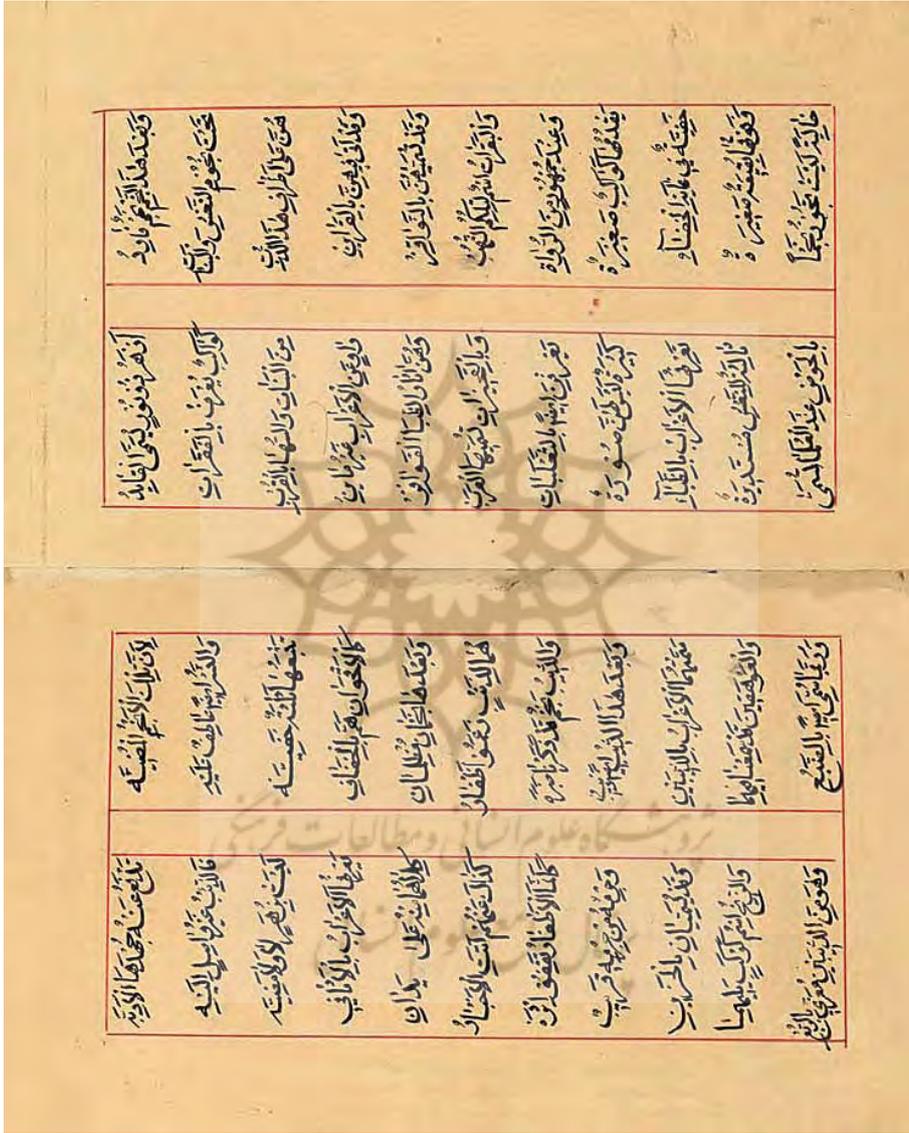
<p>فجر التندب في كل سنة من شهر فجملة الأذن للبدن في كل سنة من شهر</p>	<p>فجر التندب في كل سنة من شهر فجملة الأذن للبدن في كل سنة من شهر</p>
--	--

فجر التندب

فجر التندب في كل سنة من شهر فجملة الأذن للبدن في كل سنة من شهر

فجر التندب في كل سنة من شهر فجملة الأذن للبدن في كل سنة من شهر

کتابه هکذا الیوم تم نادید	آنقدر ندونید یعنی نادید
بخت نجوم القصر کاتبه	اکو کب بخرت انقدر است
لهج علی اعراب مکه الیوم	دیروز انبات و مکه الیوم
و کذا بیعت بالقراب	و دیوی اعراب قراب
و کذا تمییز بالقواقر	و کذا انان القواقر
و انبکات الله لکم الشک	و انبکرت ان فیها العرب
وعینا یهتدون الزواجر	تغیرت ان اسم بالانبات
فذلک کاکب صغیر	کبره کذا یعنی منوره
حیت فی مایه الیوم	قویا اعراب بالانبات
و کذا الیوم صغیر	ناله الیوم منوره
ناله کاتبه صغیر	بالیوم علی العظام الیوم

لانک الیوم الضمیر	لانک الیوم الضمیر
والکتابه مایه کلید	و الکتابه مایه کلید
بجمعها الیوم صغیر	بجمعها الیوم صغیر
کذا الیوم مکه الیوم	کذا الیوم مکه الیوم
و کذا مایه انبات	و کذا مایه انبات
کذا الیوم کذا الیوم	کذا الیوم کذا الیوم
و کذا الیوم کذا الیوم	و کذا الیوم کذا الیوم
و کذا الیوم کذا الیوم	و کذا الیوم کذا الیوم
و کذا الیوم کذا الیوم	و کذا الیوم کذا الیوم
و کذا الیوم کذا الیوم	و کذا الیوم کذا الیوم
و کذا الیوم کذا الیوم	و کذا الیوم کذا الیوم
و کذا الیوم کذا الیوم	و کذا الیوم کذا الیوم

معرفی نسخه خطی منظومه نجومی ارجوزة صور الكواكب / مسعود غلاميه - يوسف بيگ باباپور

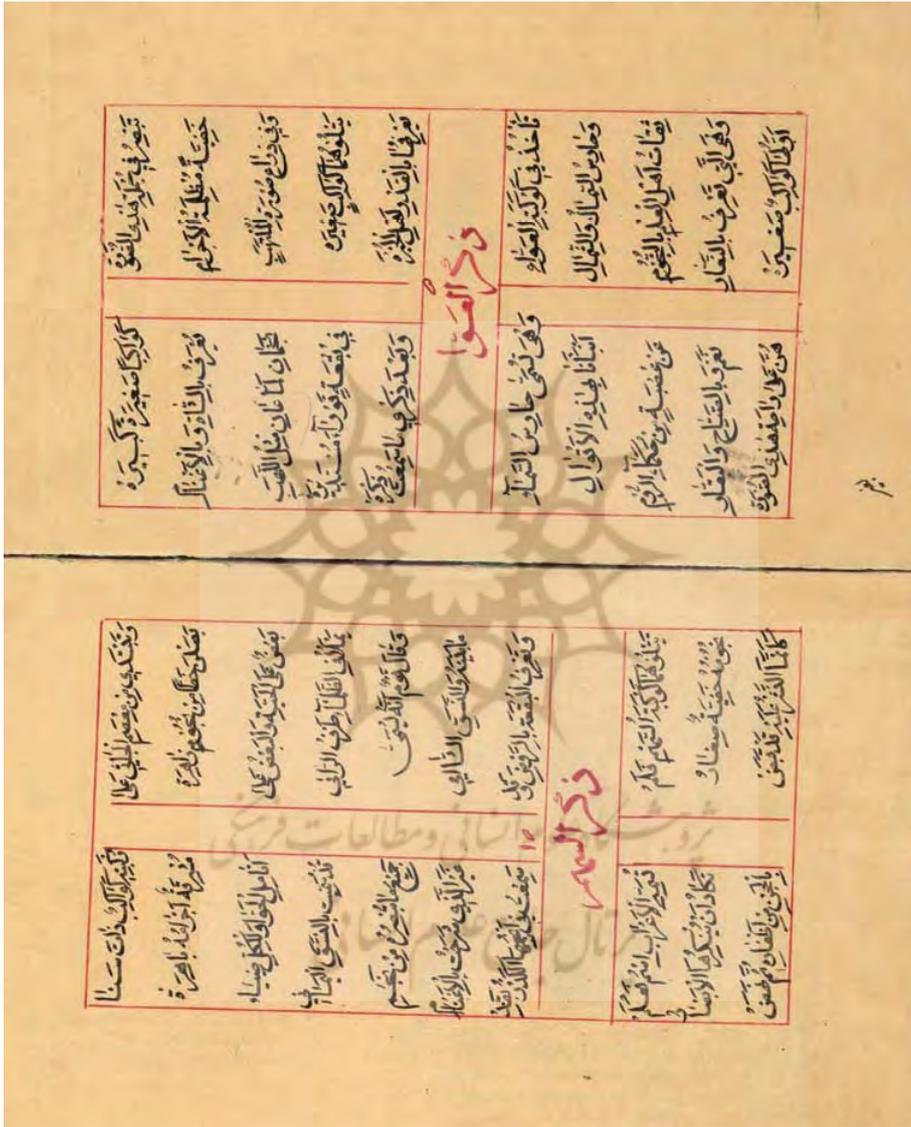
نور قیاسوس

<p>شیخ ماسیح بن الخوجری</p> <p>فتاویٰ کائنات فی اللہ</p> <p>اقلین کوز صغیری</p> <p>شیخ الخوجری الشافعی</p>	<p>کواکب مبینة من کما الرقیب</p> <p>ولحق الرکاب کیمبریا العرب</p> <p>لینس کوزین الخوجری زوی</p> <p>بیمکانی الفید قص اللیل</p>
--	---

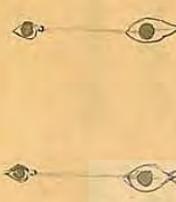
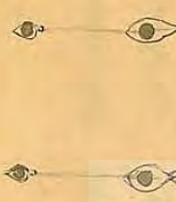
<p>کواکب مبینة من کما الرقیب</p>	<p>کواکب مبینة من کما الرقیب</p>	<p>کواکب مبینة من کما الرقیب</p>	<p>کواکب مبینة من کما الرقیب</p>
--	--	--	--

پیام بهارستان / ۲۵، س ۴، ش ۱۵ / بهار ۱۳۹۱

تبریر فی علم فید الفوق	کواکب صغیرہ کبیرہ	ذکر السوا	وفاخذ فی کواکب السوا	وفاخذ فی کواکب السوا
حیث مظلہ الکریم	فیر فی الفایہ والاکرام	کواکب صغیرہ کبیرہ	وفاخذ فی کواکب السوا	وفاخذ فی کواکب السوا
ذکر فی علم صغیرہ وکبیرہ	کواکب صغیرہ کبیرہ	کواکب صغیرہ کبیرہ	وفاخذ فی کواکب السوا	وفاخذ فی کواکب السوا
تبارک وکبر الکریم	کواکب صغیرہ کبیرہ	کواکب صغیرہ کبیرہ	وفاخذ فی کواکب السوا	وفاخذ فی کواکب السوا
تبریر فی علم فید الفوق	کواکب صغیرہ کبیرہ	کواکب صغیرہ کبیرہ	وفاخذ فی کواکب السوا	وفاخذ فی کواکب السوا

زجر العقاب

	
توقفت في حاله الكبر	تحت تخم القدر مستقره

زجر الدرعين

	
وكنا كوكب كبرية	فوق تخم مستقران
وكنا كوكبان في حاله الكبر	انك القدر في القدر مستقران

زجر العقاب

	
فوق تخم كوكب العقاب	وهي القدر في القدر مستقران
وهي القدر في القدر مستقران	وهي القدر في القدر مستقران

زجر الدرعين

	
وكنا كوكب كبرية	فوق تخم مستقران
وكنا كوكبان في حاله الكبر	انك القدر في القدر مستقران

زجر الدرعين

	
وكنا كوكب كبرية	فوق تخم مستقران
وكنا كوكبان في حاله الكبر	انك القدر في القدر مستقران

زجر الدرعين

	
وكنا كوكب كبرية	فوق تخم مستقران
وكنا كوكبان في حاله الكبر	انك القدر في القدر مستقران

زجر الدرعين

	
وكنا كوكب كبرية	فوق تخم مستقران
وكنا كوكبان في حاله الكبر	انك القدر في القدر مستقران

في ذوقك الذي هو جمع المكنون	في ذوقك الذي هو جمع المكنون
فقررت بالفرقة بينك وبين العرب	فقررت بالفرقة بينك وبين العرب
يختمها أو تختم القوت صفنا	يختمها أو تختم القوت صفنا
في وسط الكون الذي كان	في وسط الكون الذي كان
يرتفع القلوب تلتقي العرب	يرتفع القلوب تلتقي العرب
يخبر بوق من روعه في الرب	يخبر بوق من روعه في الرب

ذخ السلسل

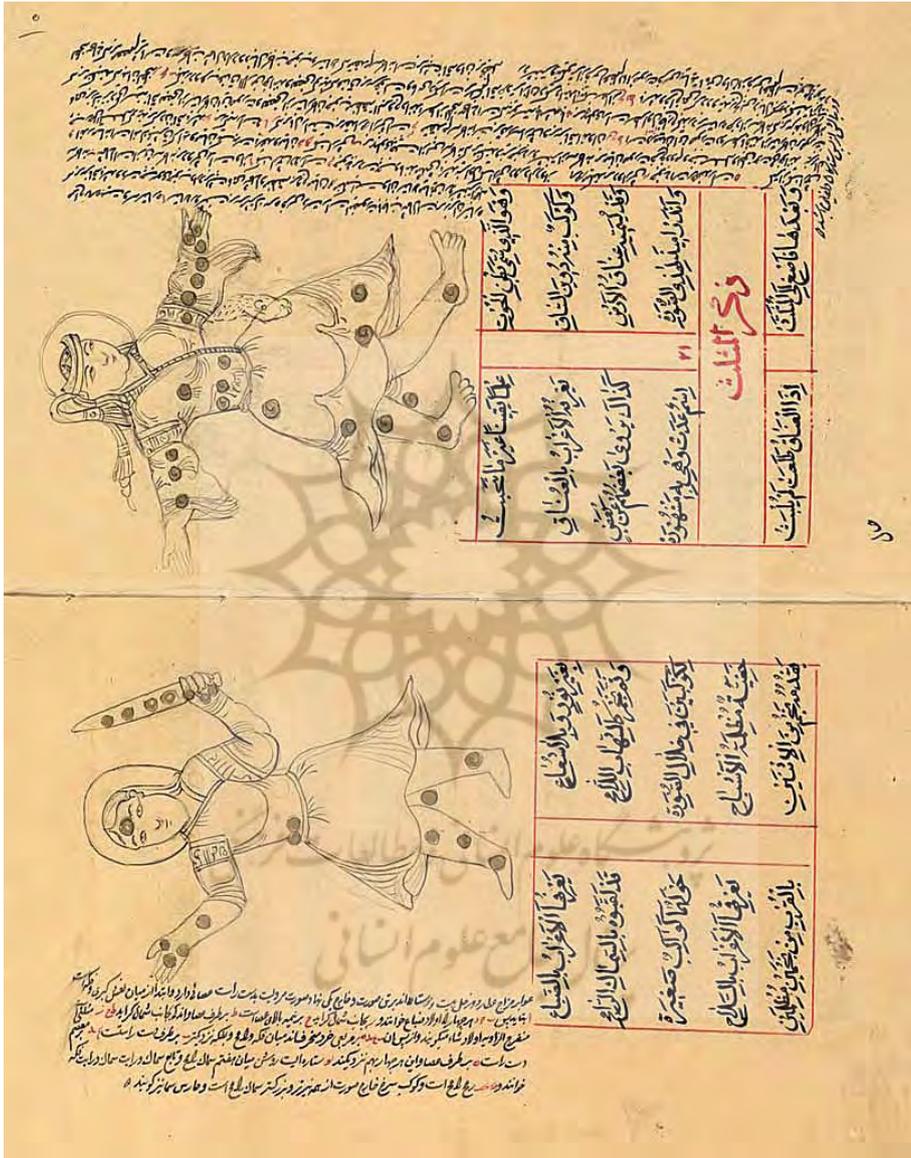
وهو نجوم خلف السلسل	وهو نجوم خلف السلسل
كبريتا الأربعة بالقب	كبريتا الأربعة بالقب
وهو في الأربعة بالقب	وهو في الأربعة بالقب
كذلك يبين من الأربعة	كذلك يبين من الأربعة

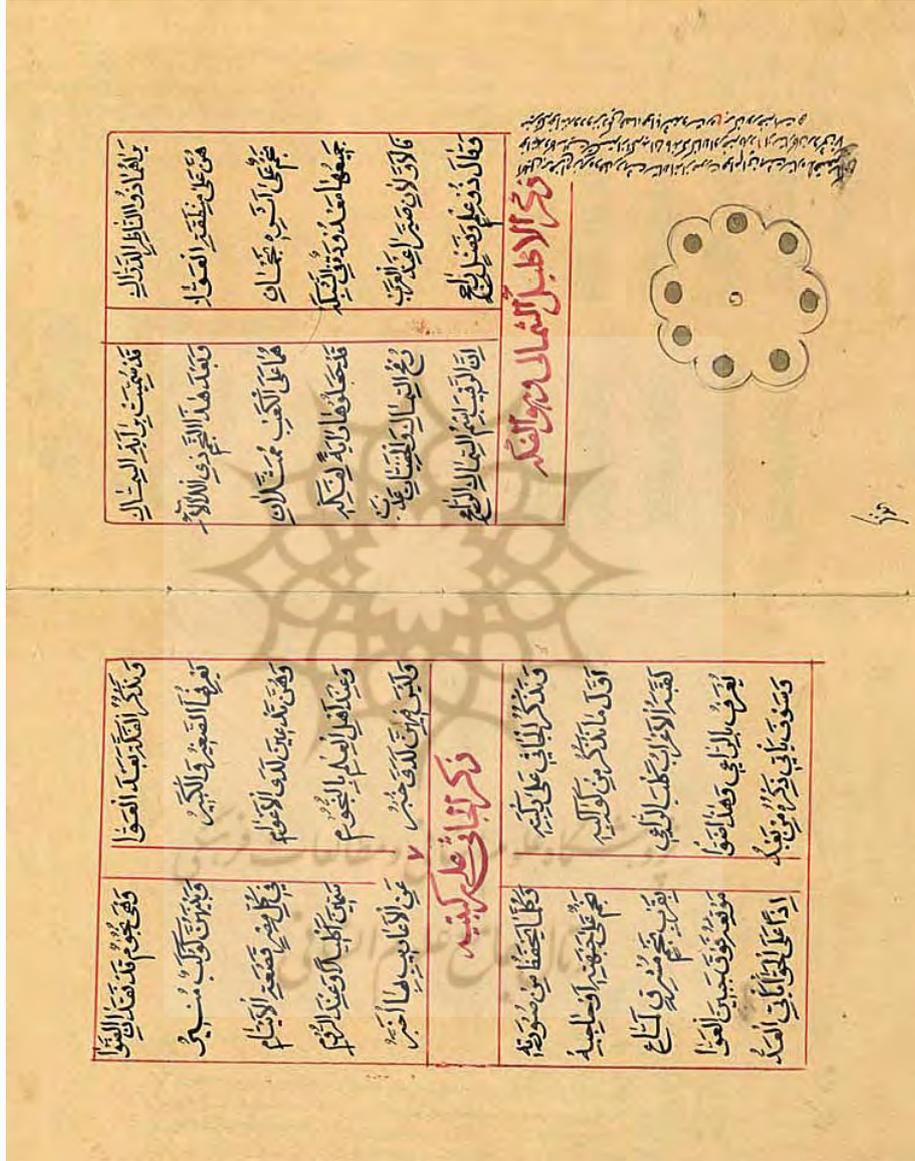

فما لي الذي من هذا القرن	فما لي الذي من هذا القرن
تختم بوق من روعه في الرب	تختم بوق من روعه في الرب
تدغمها الأربعة بالقب	تدغمها الأربعة بالقب
على الياك العرب شلالك	على الياك العرب شلالك
قد يبين أسعيا العلم فالكن	قد يبين أسعيا العلم فالكن
عجزت لك في حركتهم	عجزت لك في حركتهم

كذلك يبين من الأربعة	كذلك يبين من الأربعة
تدغمها الأربعة بالقب	تدغمها الأربعة بالقب
على الياك العرب شلالك	على الياك العرب شلالك
قد يبين أسعيا العلم فالكن	قد يبين أسعيا العلم فالكن
عجزت لك في حركتهم	عجزت لك في حركتهم

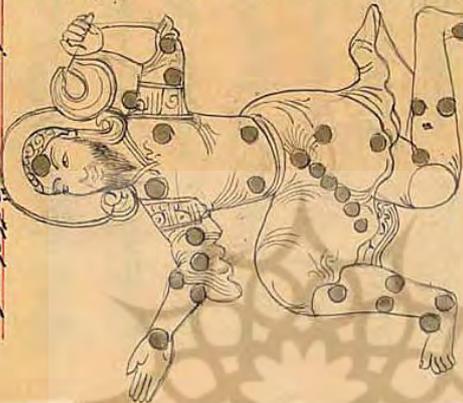
شماره ٧

في شذوون قلة تسكنه

نجوم الكواكب تسكنه

وقد نعت أهلها العلم

وهذه الكواكب الكواكب

فقد نعت التي الشامي

على كنف وذيها في الكون

أية الذي يتمه من من يتبعه

في شذوون قلة تسكنه

نجوم الكواكب تسكنه

وقد نعت أهلها العلم

وهذه الكواكب الكواكب

فقد نعت التي الشامي

على كنف وذيها في الكون

أية الذي يتمه من من يتبعه

في شذوون قلة تسكنه

نجوم الكواكب تسكنه

وقد نعت أهلها العلم

وهذه الكواكب الكواكب

فقد نعت التي الشامي

على كنف وذيها في الكون

أية الذي يتمه من من يتبعه

في شذوون قلة تسكنه

نجوم الكواكب تسكنه

وقد نعت أهلها العلم

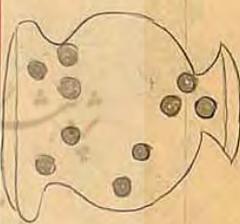
وهذه الكواكب الكواكب

فقد نعت التي الشامي

على كنف وذيها في الكون

أية الذي يتمه من من يتبعه

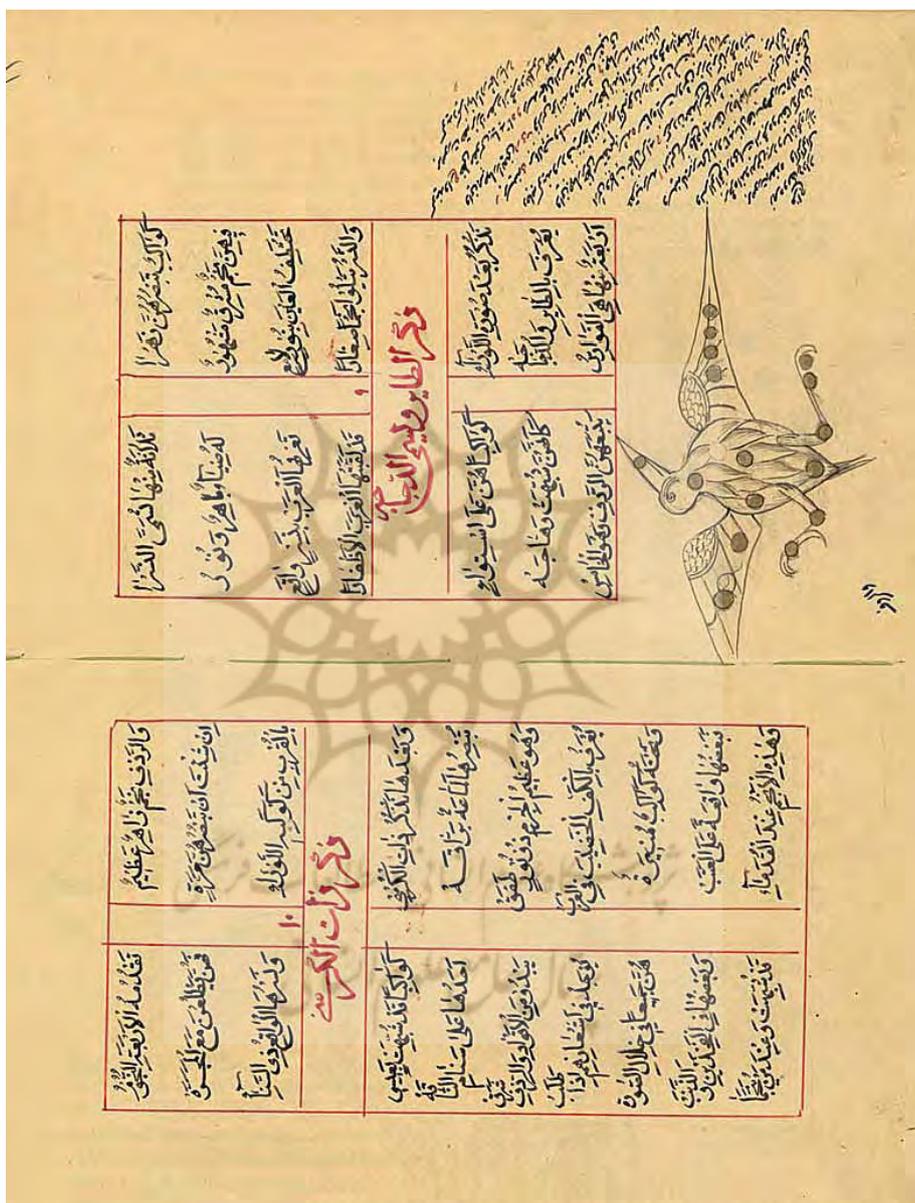
في السباب

وقد نعت التي الشامي

على كنف وذيها في الكون

أية الذي يتمه من من يتبعه

۱۴

وایده تو همها سر پرش
تبا نذونین القلوب القوم
السن اذ انشرف الی اقد
وکنسها الی الی قسما
کاکو کافانیا یحیا
وکنه ناعی الکافی

کلی انشرف الی الی قسما
تکجهما واما کنه الی الی قسما
بالقوی الی الی قسما
فما من العنق الی الی قسما
تکجهما فی الی الی قسما

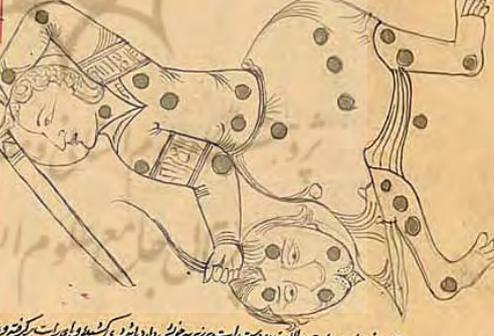
وایده تو همها سر پرش
تبا نذونین القلوب القوم
السن اذ انشرف الی اقد
وکنسها الی الی قسما
کاکو کافانیا یحیا
وکنه ناعی الکافی

کلی انشرف الی الی قسما
تکجهما واما کنه الی الی قسما
بالقوی الی الی قسما
فما من العنق الی الی قسما
تکجهما فی الی الی قسما

۱۵

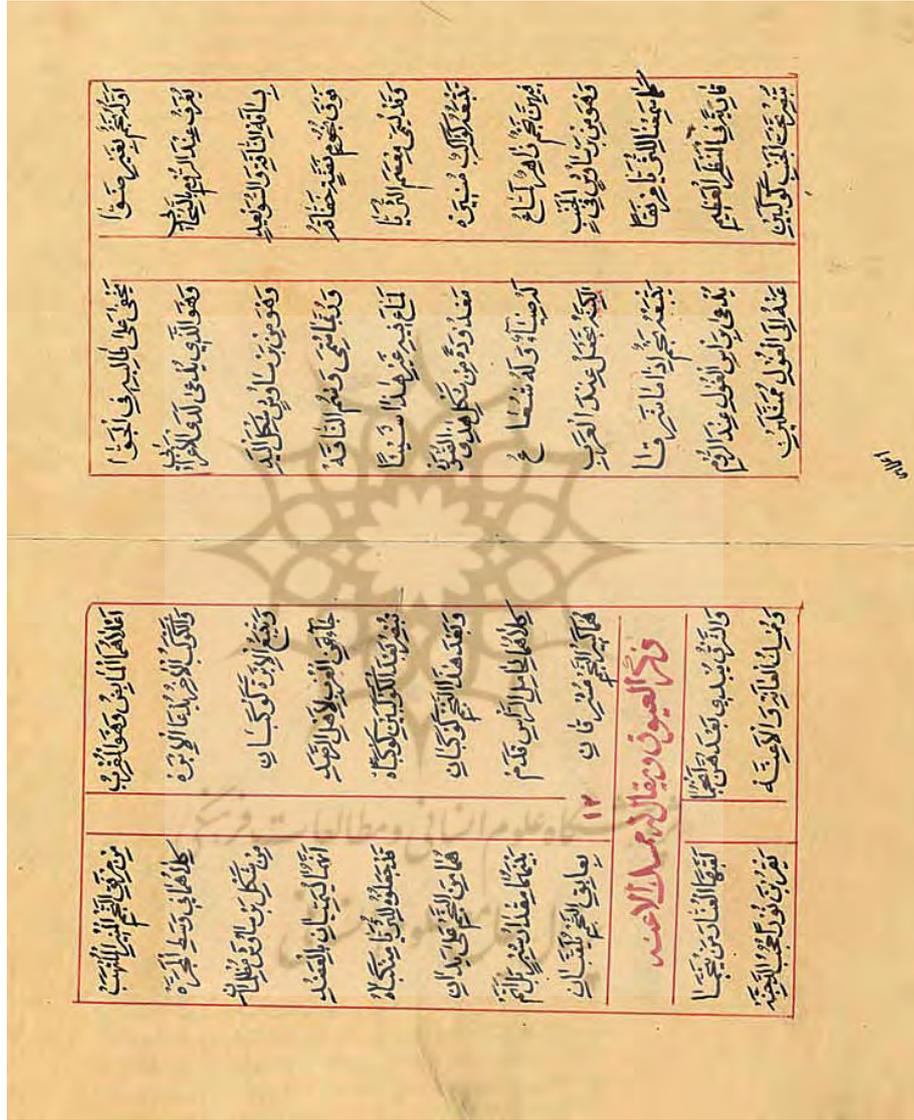
وایده تو همها سر پرش
تبا نذونین القلوب القوم
السن اذ انشرف الی اقد
وکنسها الی الی قسما
کاکو کافانیا یحیا
وکنه ناعی الکافی

کلی انشرف الی الی قسما
تکجهما واما کنه الی الی قسما
بالقوی الی الی قسما
فما من العنق الی الی قسما
تکجهما فی الی الی قسما

وایده تو همها سر پرش
تبا نذونین القلوب القوم
السن اذ انشرف الی اقد
وکنسها الی الی قسما
کاکو کافانیا یحیا
وکنه ناعی الکافی

کلی انشرف الی الی قسما
تکجهما واما کنه الی الی قسما
بالقوی الی الی قسما
فما من العنق الی الی قسما
تکجهما فی الی الی قسما

اَوَّلُهَا يَوْمٌ مَسْقُومٌ
 يَوْمٌ عِنْدَ رُؤُوسِهَا
 وَإِلَّا فَذَلِكَ قَوْلُهَا
 قَوْلٌ يُحْمَلُ فِيهَا
 وَذَلِكَ يَوْمٌ مَسْقُومٌ
 تَعْلَمُ كَمَا كُنْتَ مُسْتَبِينٌ
 بِمَوَاقِعِهَا وَرَأْسِهَا
 وَهِيَ مَوْجِدَةٌ فِيهَا
 طَائِفَةٌ مِنَ الدُّنْيَا
 فَأَنَّهَا فِيهَا تَعْلَمُ
 بِمَوَاقِعِهَا وَرَأْسِهَا

كَمَا كُنْتَ مُسْتَبِينٌ
 بِمَوَاقِعِهَا وَرَأْسِهَا
 وَهِيَ مَوْجِدَةٌ فِيهَا
 طَائِفَةٌ مِنَ الدُّنْيَا
 فَأَنَّهَا فِيهَا تَعْلَمُ
 بِمَوَاقِعِهَا وَرَأْسِهَا
 وَهِيَ مَوْجِدَةٌ فِيهَا
 طَائِفَةٌ مِنَ الدُّنْيَا
 فَأَنَّهَا فِيهَا تَعْلَمُ
 بِمَوَاقِعِهَا وَرَأْسِهَا

فِي الْعَيْنِ وَفِي الْعَيْنِ

وَفِي الْعَيْنِ وَفِي الْعَيْنِ
 وَفِي الْعَيْنِ وَفِي الْعَيْنِ
 وَفِي الْعَيْنِ وَفِي الْعَيْنِ
 وَفِي الْعَيْنِ وَفِي الْعَيْنِ

۱۶

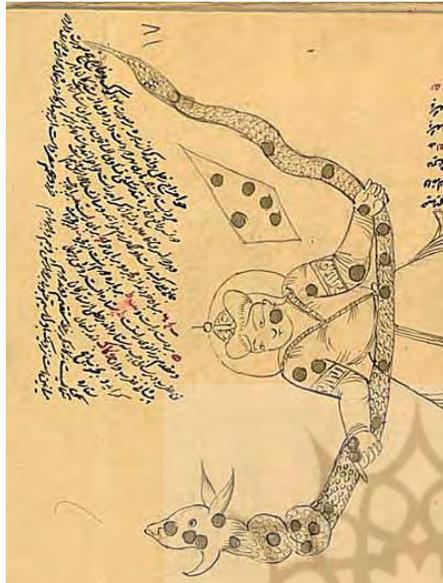
<p>وكل من كواكب القوا في قعر من الدنيا ما لا تنبى الا طائر القبا ينكح كل ساله القوي</p>	<p>في قعر من الدنيا ما لا تنبى الا طائر القبا ينكح كل ساله القوي</p>
<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>	<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>
<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>	<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>

الفرح

<p>وكل من كواكب القوا في قعر من الدنيا ما لا تنبى الا طائر القبا ينكح كل ساله القوي</p>	<p>وكل من كواكب القوا في قعر من الدنيا ما لا تنبى الا طائر القبا ينكح كل ساله القوي</p>
<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>	<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>
<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>	<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>

في قولها

<p>وكل من كواكب القوا في قعر من الدنيا ما لا تنبى الا طائر القبا ينكح كل ساله القوي</p>	<p>وكل من كواكب القوا في قعر من الدنيا ما لا تنبى الا طائر القبا ينكح كل ساله القوي</p>
<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>	<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>
<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>	<p>تفرح الاكرب كما لا تعرف الاكرب الا القوي</p>

انصف الصور الثمانية والواصمات

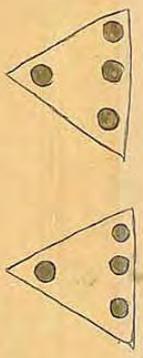
جبال نجم الكواكب على تلك عظامه	جبال من ذلك بيتان
جبالها اربعة اركان	والتواقيش اربعة عظامه
والتواقيش اربعة عظامه	والتواقيش اربعة عظامه

شرح: جبال الكواكب هي تلك العظام التي عليها الكواكب...
 جبالها اربعة اركان...
 والتواقيش اربعة عظامه...

انصف الصور الثمانية والواصمات

كذلك كانت تلك النجوم	تسمى في اربعة اركان
كذلك كانت تلك النجوم	تسمى في اربعة اركان
كذلك كانت تلك النجوم	تسمى في اربعة اركان

شرح: انصف الصور الثمانية...
 النجوم التي هي في اربعة اركان...

انصف الصور الثمانية والواصمات

كذلك كانت تلك النجوم	تسمى في اربعة اركان
كذلك كانت تلك النجوم	تسمى في اربعة اركان
كذلك كانت تلك النجوم	تسمى في اربعة اركان

شرح: انصف الصور الثمانية...
 النجوم التي هي في اربعة اركان...

معرفی نسخه خطی منظومه نجومی ار جوزه صور الكواكب / مسعود غلامیه - یوسف بیگ باباپور

والله ان يجعلها الكعبة									
والله ان يجعلها الكعبة									

در الحجل

كوكب يتبدل في الكعبة			
كوكب يتبدل في الكعبة			

سورة نوره... (Small text describing the bull and its significance in the Hajj rituals.)

پیام بهارستان / ۲۶، س ۴، ش ۱۵ / بهار ۱۳۹۱

الشمس والارض والزهرة والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث
والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث
والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث
والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث	والنجم والارض والجمعة والحدیث

در النور

والنجم والارض والجمعة والحدیث			
والنجم والارض والجمعة والحدیث			
والنجم والارض والجمعة والحدیث			
والنجم والارض والجمعة والحدیث			

معرفی نسخه خطی منظومه نجومی ارجوزة صور الكواكب / مسعود غلامیه - یوسف بیگ باباپور

این تصویر یک نقاشی سنتی از یک موجود آسمانی است. این موجود دارای صورت انسانی است و تاجی بسیار بزرگ و پیچیده بر سر دارد که با دایره‌ها و خطوط منحنی تزئین شده است. این تاج به گونه‌ای طراحی شده که شباهت به یک کلاه یا یک تاج پادشاهی دارد. بدن این موجود نیز با خطوط منحنی و دایره‌ها تزیین شده است. در پس‌زمینه، یک نقشه نجومی یا ستاره‌شناسی به صورت دایره‌های متحدالمرکز و خطوط منحنی دیده می‌شود که احتمالاً نشان‌دهنده مدارها یا خطوط آسمانی است.

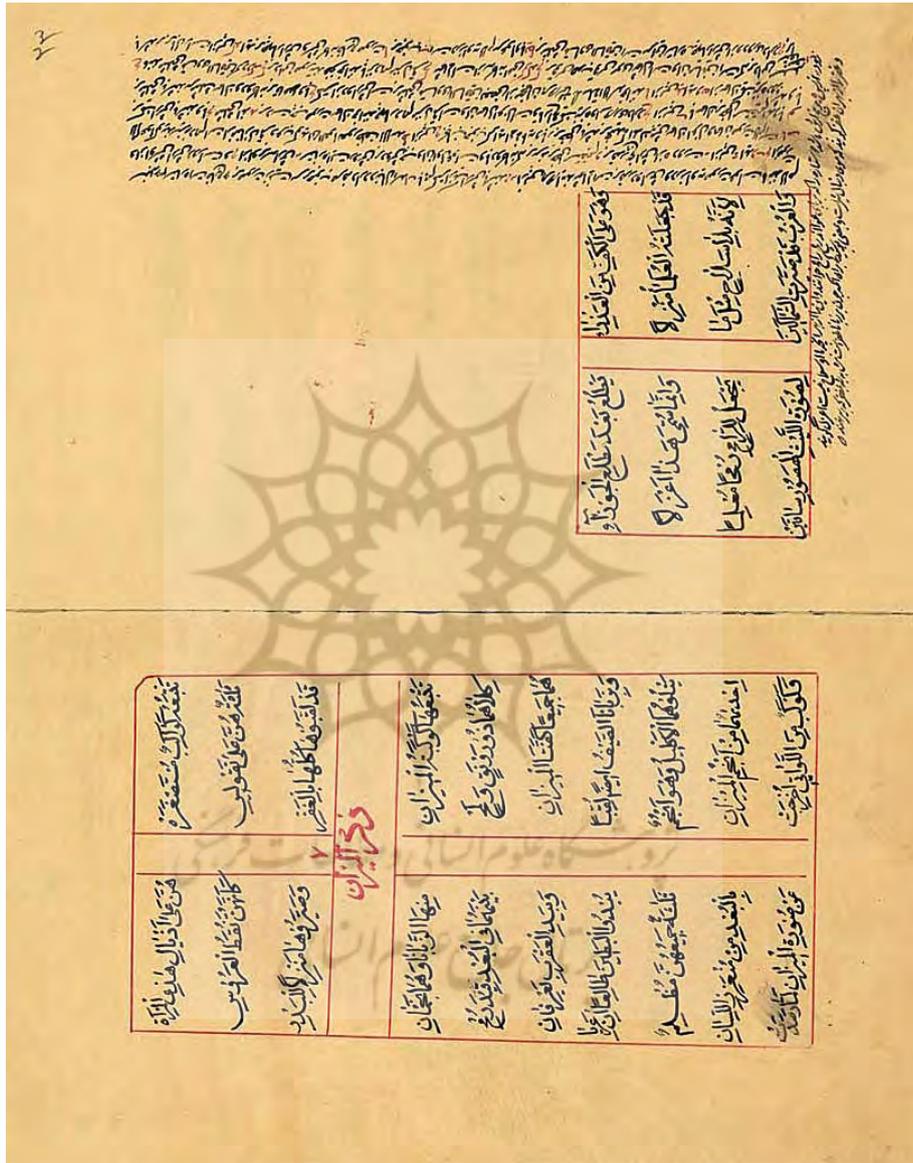
<p>و انما هي كوكب الجوز والتي هي كوكب الجوز</p>	<p>وكوكبها كوكب النك والتي هي كوكب النك</p>	<p>فانها هي كوكب الجوز والتي هي كوكب الجوز</p>	<p>فانها هي كوكب النك والتي هي كوكب النك</p>
---	---	--	--

<p>فانها هي كوكب الجوز والتي هي كوكب الجوز</p>	<p>فانها هي كوكب النك والتي هي كوكب النك</p>	<p>فانها هي كوكب الجوز والتي هي كوكب الجوز</p>	<p>فانها هي كوكب النك والتي هي كوكب النك</p>
--	--	--	--

في السند

<p>فانها هي كوكب الجوز والتي هي كوكب الجوز</p>	<p>فانها هي كوكب النك والتي هي كوكب النك</p>	<p>فانها هي كوكب الجوز والتي هي كوكب الجوز</p>	<p>فانها هي كوكب النك والتي هي كوكب النك</p>
--	--	--	--

۲۶

سيرة من انما على الهبة	سيرة من انما على الهبة
من جهة العنبر ياتيها	من جهة العنبر ياتيها
سوا كوكب الف الذي ذكرناه	سوا كوكب الف الذي ذكرناه

في العنبر

كوكب بينة في العنبر	كوكب بينة في العنبر
تدركه الفة الشوكرة	تدركه الفة الشوكرة
في اركان الدان والحياء	في اركان الدان والحياء
فوق نجوم كوكب بنسطرم	فوق نجوم كوكب بنسطرم
كلما اذا انا جرسه	كلما اذا انا جرسه
يجي في اقسام كوكب	يجي في اقسام كوكب
كلها ذوق في لحي	كلها ذوق في لحي

كوكب بينة في العنبر

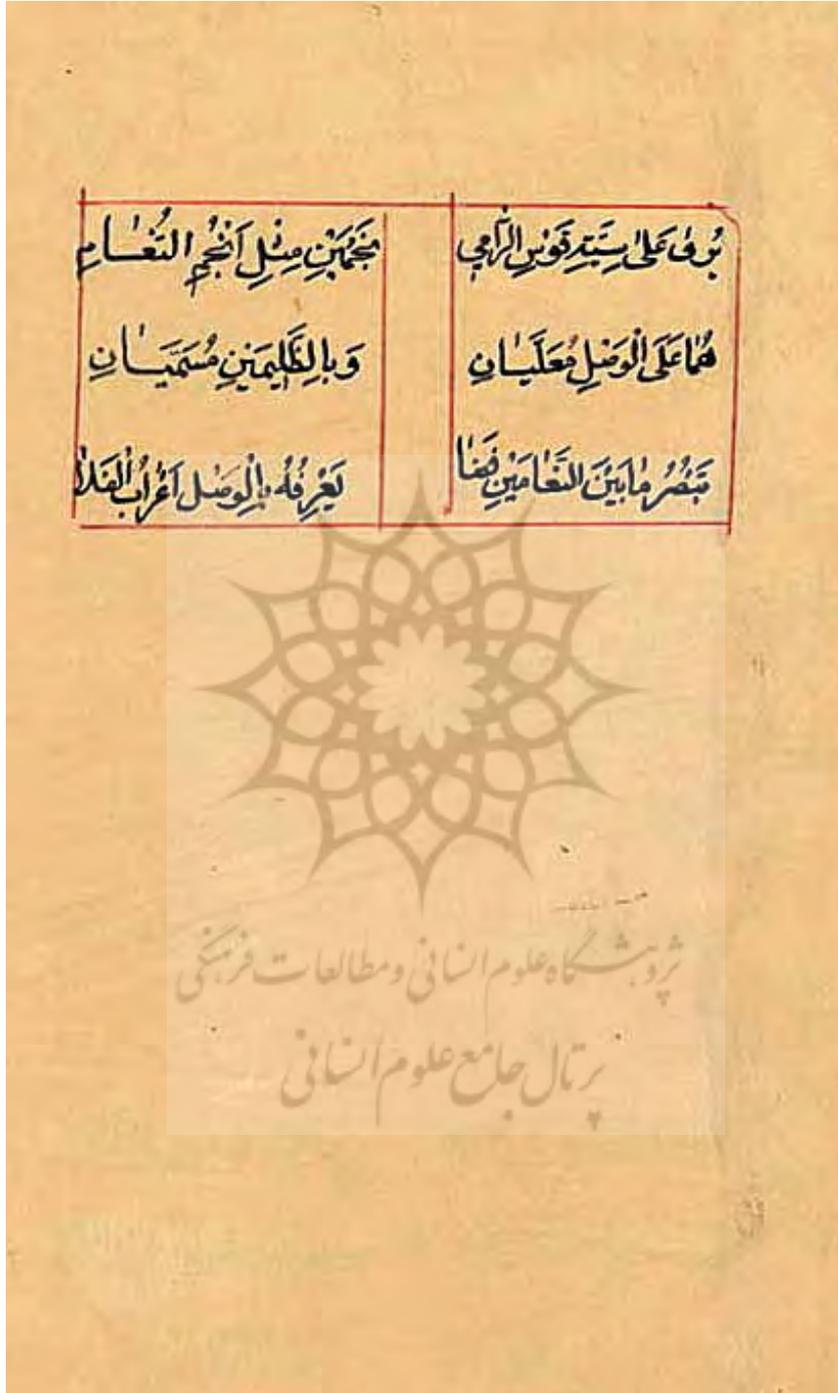
كوكب بينة في العنبر

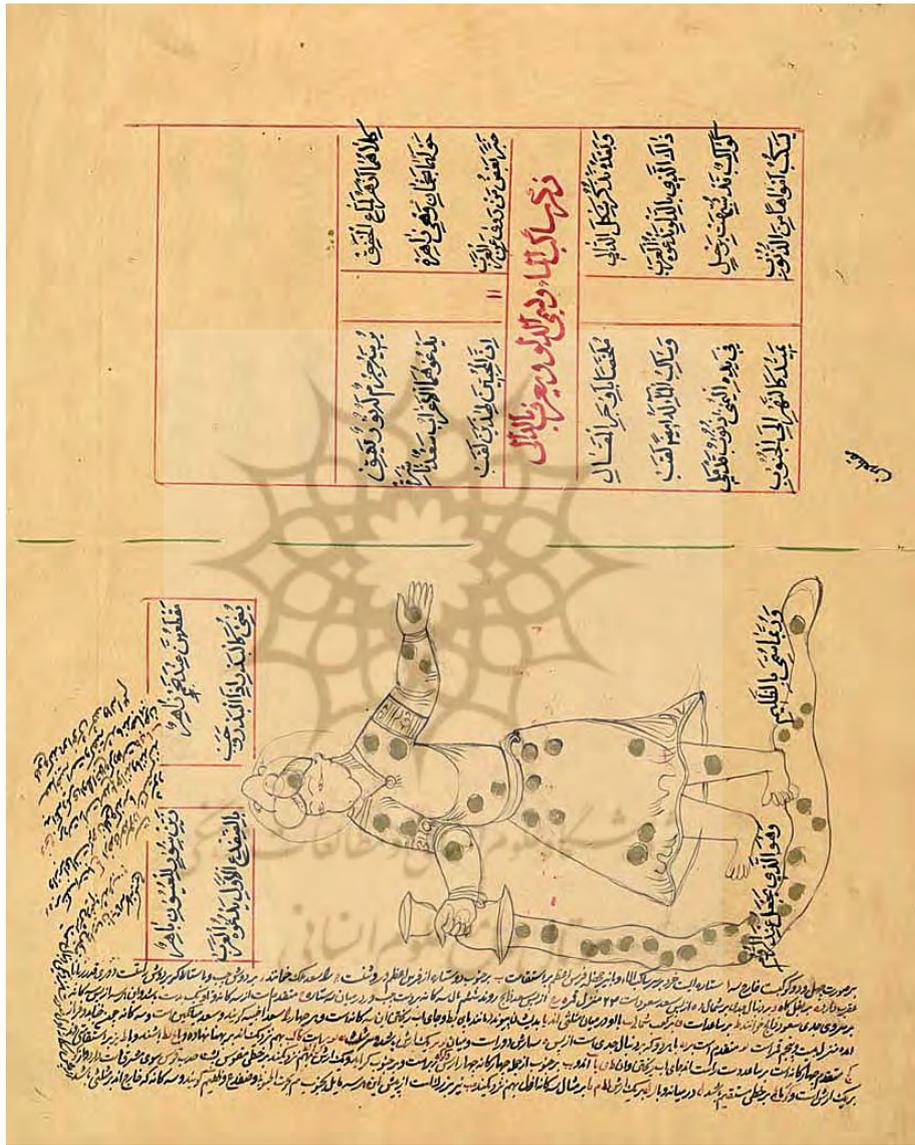
كوكب بينة في العنبر
 واملكت الزهرة والليل
 والشمس والارض الذي
 في جهة العنبر وهو الظلم
 وكل من يزعم ان الريح
 والقاب منون في العنبر

من الذين ومن الكوكب
 وكلهم يفتل في تحليل
 في جهة العنبر والرياح
 في جهة العنبر في العنبر
 في جهة العنبر في العنبر
 في جهة العنبر في العنبر

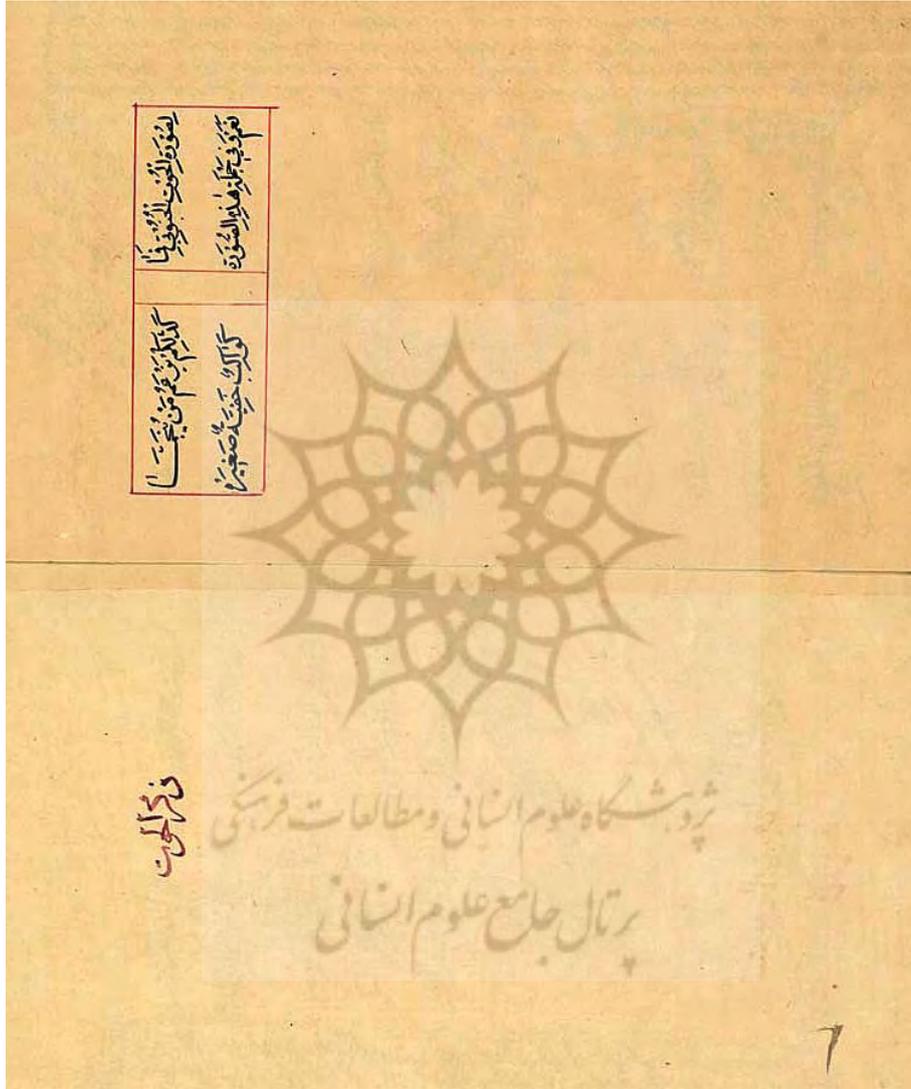
بسم

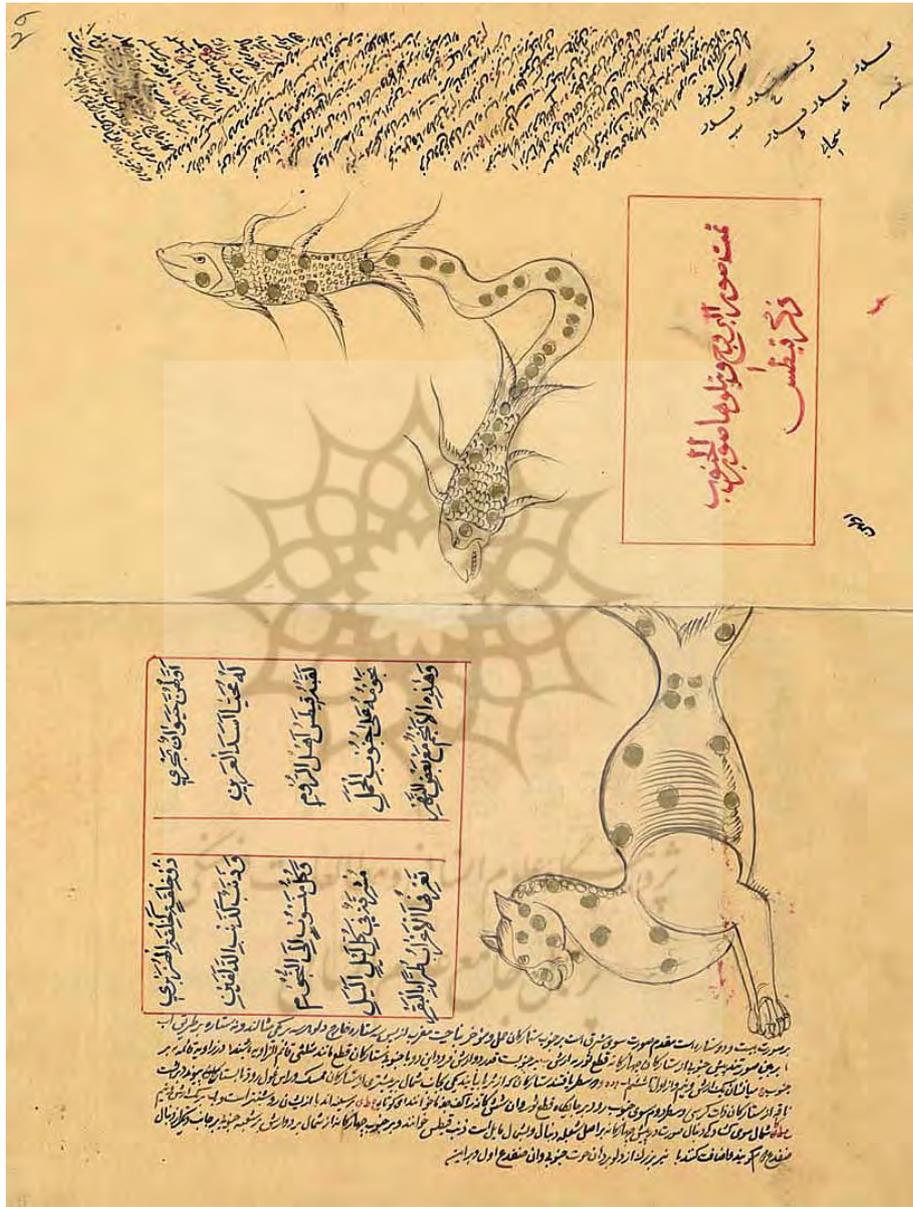

معرفی نسخه خطی منظومه نجومی ار جوزه صور الكواكب / مسعود غلامیہ - یوسف بیگ بابا پور

پیام بهارستان / ۲۴، س ۴، ش ۱۵ / بهار ۱۳۹۱

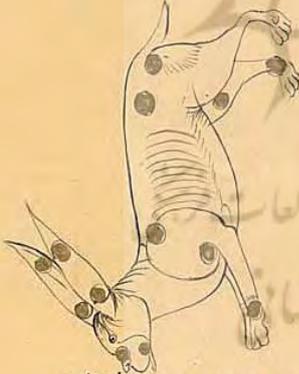
پیام بهارستان / ۲۰، س ۴، ش ۱۵ / بهار ۱۳۹۱

مطلع صلی وطار و دوازده سته اند صورت و در زیر این چهار باشد و نوزده سوری
 مشرقی و روی کمان مغرب. مثل الارضها کانه کروی و نیز در هر چه غایت از روی این
 دوازده کلید است و میان آن که کوه است. بر روی این نوزده سوری که در این
 جزا مشرق و عرض جزا باشد که در میان با هوای جزا و بعضی جزا را مال کوه است.

هفت و اربعون بالانوار	ذوین و طوق و باری
تسعی الفرب و باری الجبار	کذا کله اهل الانبار
و قد یجبهها الفیال المرسر	کذا کله منهنه الکتب
و ربما یسیر فی الخالی	کذا کله منهنه الکتب
ذکر الطبل الابر	
یبعه سطر و فی الابر	کواکب آن الفیال و غیره

موقوتات السماء الجوی
 قوسه اذی صلیف الظلمه
 کذا کله الفیال بالانوار
 تمت بعد ان الابر
 عن یسیر کواکب منور
 کذا کله منهنه الکتب
 کعبه الابر بالانوار
 و کعبه و فی کعبه
 کواکب صیده و منهنه

موقوتات السماء الجوی
 کذا کله الفیال بالانوار
 و فی کعبه و فی کعبه
 کواکب صیده و منهنه
 کواکب صیده و منهنه

ذکر الابر

صید کواکب و منهنه	صید کواکب و منهنه
-------------------	-------------------

یوسف بیگ باباپور در سال ۱۰۸۸ هجری قمری در شهر تبریز در سلطنت ناصرالدین شاه قاجار این منظومه را تألیف کرده است. این منظومه در ۱۱ باب تقسیم شده و در هر باب یک کواکب و سیارات را شرح داده است. در این تصویر، کواکب و سیارات را در یک کاس قرار داده و در کنار آن یک جدولی که در آن نام کواکب و سیارات به خط نستعلیق درج شده است، قرار داده است. در بالای تصویر، نام کواکب و سیارات را در یک جدولی دیگر درج کرده است. در پایین تصویر، یک بیت شعر درج شده است.

ذرات السیفین	
و قوا کواکب السیفین	کواکب السیفین
طلعت رجا و طلعت افراس	و طلعت رجا و طلعت افراس
و طلعت رجا و طلعت افراس	و طلعت رجا و طلعت افراس

بهر وقت که کواکب را در کاس	کواکب را در کاس
کواکب را در کاس	کواکب را در کاس
کواکب را در کاس	کواکب را در کاس
کواکب را در کاس	کواکب را در کاس
کواکب را در کاس	کواکب را در کاس
کواکب را در کاس	کواکب را در کاس
کواکب را در کاس	کواکب را در کاس
کواکب را در کاس	کواکب را در کاس
کواکب را در کاس	کواکب را در کاس

ذرات السحاب

اگر چه در کاس کواکب را در کاس
 کواکب را در کاس کواکب را در کاس

۱۳۹

كانه لفظ زمان الابد و البقي و الحيات	كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد
كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد	كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد

فرد الباطن

كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد	كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد
كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد	كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد

كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد	كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد
كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد	كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد

فرد الغريب

كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد	كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد
كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد	كانه لفظ زمان الابد كانه لفظ زمان الابد

شرح منظومه نجومی ار جوزه صور الكواكب / مسعود غلامیه - یوسف بیگ باباپور
 این منظومه نجومی در سال ۱۳۹۱ هجری قمری در شهر تهران تدوین گردید.
 در این منظومه، به بیان ویژگی‌های نجومی و فلكی کواکب و سیارات پرداخته شده است.
 این اثر به عنوان یکی از منابع مهم نجومی در دسترس قرار گرفته است.

لكن كما في كتاب الأوتار ١٣	<p style="color: red; font-weight: bold; font-size: 1.2em;">ذکر الاكواب الجنوب</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 2px;">يجمعها الاكواب مستعصمة</td> <td style="width: 50%; padding: 2px;">في جمعها الاكواب</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; padding: 2px;">توقفتها تحت قلوب الرب</td> <td style="width: 50%; padding: 2px;">والقرب من اكواب العالم</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; padding: 2px;">صيرتها القبة الذهبية</td> <td style="width: 50%; padding: 2px;">ألقا القبة والذهب</td> </tr> </table>	يجمعها الاكواب مستعصمة	في جمعها الاكواب	توقفتها تحت قلوب الرب	والقرب من اكواب العالم	صيرتها القبة الذهبية	ألقا القبة والذهب
يجمعها الاكواب مستعصمة	في جمعها الاكواب						
توقفتها تحت قلوب الرب	والقرب من اكواب العالم						
صيرتها القبة الذهبية	ألقا القبة والذهب						

١٢	<p style="color: red; font-weight: bold; font-size: 1.2em;">ذکر الجوا</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 2px;">والجوا انما اصرا قب</td> <td style="width: 50%; padding: 2px;">في عمدة العقدة وكان</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; padding: 2px;">وخصا لبقا ورتون</td> <td style="width: 50%; padding: 2px;">كالا ما في القبة السقل</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; padding: 2px;">والقبا انما هو القبة</td> <td style="width: 50%; padding: 2px;">فان وق الساج الاقون</td> </tr> </table>	والجوا انما اصرا قب	في عمدة العقدة وكان	وخصا لبقا ورتون	كالا ما في القبة السقل	والقبا انما هو القبة	فان وق الساج الاقون
والجوا انما اصرا قب	في عمدة العقدة وكان						
وخصا لبقا ورتون	كالا ما في القبة السقل						
والقبا انما هو القبة	فان وق الساج الاقون						

١٤	<p style="color: red; font-weight: bold; font-size: 1.2em;">ذکر النون الجنوب</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 2px;">انصفا اوتارها</td> <td style="width: 50%; padding: 2px;">تجمعها في الجنوب اتم</td> </tr> </table>	انصفا اوتارها	تجمعها في الجنوب اتم
انصفا اوتارها	تجمعها في الجنوب اتم		

١٥	<p style="color: red; font-weight: bold; font-size: 1.2em;">ذکر النون الاكواب</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 2px;">يرد اياتها في الاكواب</td> <td style="width: 50%; padding: 2px;">وتكون تحت الاكواب الاكواب</td> </tr> </table>	يرد اياتها في الاكواب	وتكون تحت الاكواب الاكواب
يرد اياتها في الاكواب	وتكون تحت الاكواب الاكواب		

مقاله در خصوص ذر ذر الكواكب... (مقاله در خصوص ذر ذر الكواكب...)

خبر القصد والطلب

وَالْمَعْرِفَةُ الْفَائِزَةُ عَسَىٰ	وَأَنَّ الْفَيْزَ الْوَقْتُ وَالْجَيْدُ الْبَيْتُ
وَالْمَعْرِفَةُ الْفَائِزَةُ عَسَىٰ	وَأَنَّ الْفَيْزَ الْوَقْتُ وَالْجَيْدُ الْبَيْتُ
وَالْمَعْرِفَةُ الْفَائِزَةُ عَسَىٰ	وَأَنَّ الْفَيْزَ الْوَقْتُ وَالْجَيْدُ الْبَيْتُ

والله اعلم

وَكَيْفَ تَعْلَمُ سِيْرَةَ الْوَقْتِ وَالْمَعْرِفَةَ

وَكَيْفَ تَعْلَمُ سِيْرَةَ الْوَقْتِ وَالْمَعْرِفَةَ

وَكَيْفَ تَعْلَمُ سِيْرَةَ الْوَقْتِ وَالْمَعْرِفَةَ

افصف صور الكواكب

وَقَدْ مَعَىٰ مِنْ دَرَكِهَا مَعَىٰ	وَقَدْ مَعَىٰ مِنْ دَرَكِهَا مَعَىٰ
وَقَدْ مَعَىٰ مِنْ دَرَكِهَا مَعَىٰ	وَقَدْ مَعَىٰ مِنْ دَرَكِهَا مَعَىٰ
وَقَدْ مَعَىٰ مِنْ دَرَكِهَا مَعَىٰ	وَقَدْ مَعَىٰ مِنْ دَرَكِهَا مَعَىٰ

وَقَدْ مَعَىٰ مِنْ دَرَكِهَا مَعَىٰ

وَقَدْ مَعَىٰ مِنْ دَرَكِهَا مَعَىٰ

وَقَدْ مَعَىٰ مِنْ دَرَكِهَا مَعَىٰ

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله الذي هدانا لهذا
 ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
 والحمد لله رب العالمين